

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

**ВІДДІЛЕННЯ ФІЗИКО-ХІМІЇ ГОРЮЧИХ КОПАЛИН
ІНСТИТУТУ ФІЗИКО-ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ І ВУГЛЕХІМІЇ
ім. Л. М. ЛИТВИНЕНКА**

УХВАЛЕНО

Рішення Вченої ради Відділення фізико-хімії
горючих копалин Інституту фізико-
органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М.
Литвиненка НАН України
(протокол № 17 від 27. 12. 2016 р.)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор

Відділення фізико-хімії горючих копалин
Інституту фізико-органічної хімії і вуглехімії

ім. Л. М. Литвиненка НАН України

к. х. н., с. н. с.

Г. Г. МІДЯНА

«28» грудня 2016 р.

М. П.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВНУТРІШНЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

**ВІДДІЛЕННЯ ФІЗИКО-ХІМІЇ ГОРЮЧИХ КОПАЛИН ІНСТИТУТУ ФІЗИКО-ОРГАНІЧНОЇ
ХІМІЇ І ВУГЛЕХІМІЇ ім. Л. М. ЛИТВИНЕНКА НАН УКРАЇНИ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Внутрішнє забезпечення якості освіти Відділення фізико-хімії горючих копалин Інституту фізико-органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка НАН України (далі – Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України) є системою професійної взаємодії, що розглядає всі передбачені Статутом види діяльності Установи з погляду досягнення академічної досконалості, включно з якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти.

1.2. В основу цього Положення покладені «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти», норми Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», досвід Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України.

1.3. Система внутрішнього забезпечення якості освіти ґрунтується на таких принципах:

1.3.1. Академічна свобода;

1.3.2. Відкритість до нових знань та критики;

1.3.3. Чесність і толерантність у ставленні до всіх своїх членів і партнерів;

1.3.4. Автономія всіх своїх підрозділів та всіх членів спільноти Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України;

1.3.5. Взаємна вимогливість та довіра;

1.3.6. Ініціативність;

1.3.7. Лідерство;

1.3.8. Суспільна відповідальність.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

2.1. Основними завданнями внутрішнього забезпечення якості є:

2.1.1. Забезпечення якості освіти Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України;

2.1.2. Підготовка випускників третього освітнього рівня – доктора філософії – відповідно до сучасних вимог ринку праці;

2.1.3. Створення системи навчання з належною матеріально-технічною базою;

2.1.4. Задоволення вимог роботодавців, певних галузей економіки, зокрема з огляду регіональних потреб.

3. ФУНКЦІЇ

3.1. Система внутрішнього забезпечення якості освіти у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України включає в себе наступні види діяльності:

3.1.1. Координація дій всіх суб'єктів науково-освітнього процесу Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України;

3.1.2. Прозорість прийняття ефективних рішень на усіх управлінських рівнях;

3.1.3. Вільне творче навчання (формування аспірантами власної траєкторії навчання, забезпечення вибірковості дисциплін);

3.1.5. Регулярний збір і обробка інформації стосовно якості навчання і викладання, наукових досліджень, викладацького складу, управлінських процесів, надання освітніх послуг;

3.1.6. Регулярний перегляд, вдосконалення, розробка і впровадження сучасних навчальних дисциплін та освітньо-наукової програми;

3.1.7. Формування методичних матеріалів для забезпечення навчального процесу;

3.1.8. Забезпечення академічної доброчесності;

3.1.9. Підвищення кваліфікації викладачів;

3.1.10. Забезпечення якості складу науково-педагогічних працівників Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України;

3.1.11. Впровадження інноваційних технологій та методик викладання;

3.1.12. Забезпечення внутрішньої комунікації, зворотнього зв'язку, доступності всієї важливої інформації для спільноти Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України;

3.1.13. Комунікація із стейкхолдерами: установами НАН України, Вченою радою Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України, органами державної влади, закладами вищої освіти, громадськими організаціями, різними вітчизняними і зарубіжними партнерами;

3.1.14. Комунікація з акредитаційними органами Міністерства освіти і науки України та Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;

3.1.15. Розвиток зв'язків та врахування досвіду закордонних колег.

4. СТРУКТУРА

4.1. Відповідальність за забезпечення якості навчання і викладання у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України покладається на наступних керівників та підрозділи Установи:

4.1.1. Директора Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України;

4.1.2. Ученого секретаря (організація освітнього процесу, ліцензування та акредитація, інформаційні системи управління освітнім процесом, інформаційні ресурси, інтеграція наукових досліджень та освітнього процесу);

4.1.3. Вчену раду Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України (розробка політики забезпечення якості освіти);

4.1.4. Випускову кафедру та завідувача випускової кафедри (організація та проведення навчального процесу);

4.1.5. Раду молодих вчених і спеціалістів Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України (підтримка ініціатив аспірантів, участь у забезпеченні якості та прийнятті важливих рішень).

5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

5.1. Забезпечення якості освіти здійснюється у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України через вдосконалення управлінських та академічних підходів до процесу підготовки аспірантів.

5.2. Управлінські та академічні підходи у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України направлені на:

- якість організаційного, методичного та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;
- якість викладання;
- якість курсів дисциплін та освітньо-наукових програм;
- якість навчання аспірантів;
- забезпечення відповідності аспірантів кваліфікаційним вимогам за спеціальностями;
- здатність керівного складу Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України приймати управлінські рішення щодо подальшого вдосконалення та розвитку системи якості у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України.

6. ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, НАВЧАЛЬНИХ КУРСІВ ТА ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

6.1. У Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України проводиться моніторинг, перегляд і вдосконалення освітньо-наукового процесу;

6.1.1. Випускова кафедра Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України здійснює регулярний моніторинг якості курсів дисциплін та освітньо-наукової програми:

- через опитування аспірантів впродовж навчального року;

– через призначення викладачів від кафедри, які здійснюють поточний контроль за проведенням занять з аспірантами.

6.1.2. Питання, пов'язані з оновленням, вдосконаленням, створенням нових курсів дисциплін та внесенням змін до освітньо-наукової програми, розглядаються спочатку на засіданнях випускової кафедри та Вченої ради Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України. На такі засідання кафедри можуть бути запрошені зацікавлені аспіранти та працівники Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України. Кафедра може ініціювати такі розгляди з власної ініціативи або внаслідок результатів опитувань аспірантів та науково-педагогічних працівників Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України.

6.1.3. Під час проведення екзаменаційних сесій кафедра може залучати до екзаменаційних комісій зовнішніх стейкхолдерів (працедавців, серед яких можуть бути успішні випускники).

6.1.4. Забезпечення якості освіти Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України функціонально базується на принципах децентралізації, автономії, ініціативності викладачів. Особливе значення має автономія викладача в організації викладання курсів дисциплін, визначенні принципів роботи академічної групи, процедури поточного контролю та умов оцінювання.

6.1.5. Випускова кафедра здійснює аналіз навчально-методичних матеріалів для викладання дисциплін.

6.1.6. Вчена рада Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України не менше, ніж один раз на рік проводить засідання, присвячене стану наукового процесу і забезпеченню якості освіти Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України.

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

7.1. У Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України діє веб-сторінка Установи, на якій розміщена основна інформація про її діяльність.

7.2. Бібліотека Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України забезпечує доступ аспірантів до власних інформаційних ресурсів, міжнародних наукометричних баз, доступ до яких наданий установам НАН України.

7.3. Силабуси з дисциплін наведені на веб-сторінці Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України.

7.4. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України відповідає вимогам до ліцензійних умов щодо цього виду діяльності.

8. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ТРЕТЬОМУ ОСВІТНЬО- НАУКОВОМУ РІВНІ, НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ВІДДІЛЕННЯ ФХГК ІнФОВ НАН УКРАЇНИ

8.1. Оцінювання знань аспірантів здійснюється через поточний та підсумковий контроль, кваліфікаційну атестацію та самоконтроль.

8.2. Форми проведення та критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю визначаються у силабусах дисциплін. Рекомендації щодо атестації випускників визначені у «Положенні про порядок створення, організацію і роботу Екзаменаційної комісії у Відділенні фізико-хімії горючих копалин Інституту фізико-органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка НАН України».

8.3. Двічі на рік у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України проводяться загальні контрольні сесії з розгляду звітів аспірантів про стан навчання. Аспіранти звітують на наукових семінарах відповідних відділів Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України та на засіданнях Вченої ради Установи.

8.4. Результати річної сесії розглядаються Вченою радою Установи та оформляються наказом директора Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України щодо переведення аспірантів на наступний рік навчання або про незадовільний стан роботи.

9. ДОКУМЕНТИ, ЯКІ РЕГЛАМЕНТУЮТЬ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІДДІЛЕННЯ ФХГК ІнФОВ НАН УКРАЇНИ

9.1. Якість освітнього процесу визначається такими документами:

- «Положення про організацію освітнього процесу у Відділенні фізико-хімії горючих копалин Інституту фізико-органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка НАН України»;
- «Положення про академічну мобільність аспірантів Відділення фізико-хімії горючих копалин Інституту фізико-органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка НАН України»;
- «Положення про порядок створення, організацію і роботу екзаменаційної комісії у Відділенні фізико-хімії горючих копалин Інституту фізико-органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка НАН України»;
- «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Відділення фізико-хімії горючих копалин Інституту фізико-органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка НАН України»;

– «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин Відділення фізико-хімії горючих копалин Інституту фізико-органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка НАН України»;

– інші нормативні документи.

9.2. Документи оприлюднені відповідно до норм про доступ до публічної інформації.

10. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ НЕДОБРОЧЕСНОСТІ У ВИПУСКНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБОТАХ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ТРЕТЬОМУ ОСВІТНЬО-НАУКОВОМУ РІВНІ

10.1. Заходи із запобігання і виявлення академічної недоброчесності здійснюються відповідно до «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин Відділення фізико-хімії горючих копалин Інституту фізико-органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка НАН України».

10.2. Відповідно до Положення всі випускні кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні перевіряються за допомогою спеціальних програмних засобів, в тому числі інтернет-систем, з представниками яких Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України на момент перевірки уклав угоду про співробітництво, а також за допомогою пошукових інтернет-сервісів. Використання будь-якого способу перевірки не виключає можливість використання інших способів.

ПОГОДЖЕНО

Завідувач випускової кафедри 102 «Хімія»

д. х. н., професор _____

Й. О. ОПЕЙДА